

ՀԱՎԱՏԱՐՄԱԳՐՄԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

Ո Ր Ո Շ ՈՒ Մ

3 հունիսի 2015 թ. N 13

«Մխիթար Գոշ» հայ-ռուսական միջազգային համալսարանի ինստիտուցիոնալ կարողությունների մասին

Ընդհանուր տեղեկություն հաստատության մասին

Հաստատության լրիվ անվանումը

«Մխիթար Գոշ» հայ-ռուսական միջազգային

համալսարան

Կրճատ անվանումը

ՄԳՀ

Գործունեության հասցեն

ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 30ա

Նախորդ հավատարմագրման մասին

Հավատարմագիր N 025, 17.10.2002

որոշումը և ժամկետը

Առանց վավերականության ժամկետի

«Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի Հավատարմագրման հանձնաժողովը (այսուհետ՝ Հանձնաժողով), ղեկավարվելով ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 978-Ն որոշմամբ հաստատված «ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգով, «ՀՀ մասնագիտական կրթության հավատարմագրման չափանիշները հաստատելու մասին» 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ, «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի հավատարմագրման հանձնաժողովի ձևավորման և գործունեության ընթացակարգով և «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգով, 2015 թ. հունիսի 27-ի դրությամբ նիստում «Մխիթար Գոշ» հայ-ռուսական միջազգային համալսարանի (այսուհետ՝ ՄԳՀ), փորձագիտական խմբի ղեկավարի, գործընթացի ՈԱԱԿ համակարգողի մասնակցությամբ քննարկեց «Մխիթար Գոշ» հայ-ռուսական միջազգային համալսարանի ինստիտուցիոնալ կարողությունների հավատարմագրման հարցը:

Հանձնաժողովը, ուսումնասիրելով ՄԳՀ-ի կողմից ներկայացված ինքնավերլուծությունը, փորձագիտական զեկույցը, զեկույցում նշված թերությունների վերացման մասին ՄԳՀ-ի գործողությունների ծրագիրը, ՈԱԱԿ-ի եզրակացությունը՝ ամրագրեց հետևյալը:

Հավատարմագրման գործընթացի հիմնական փուլերն իրականացվել են հետևյալ ժամկետներում.

դիմում-հայտի ներկայացում՝	12 հունիսի 2013
բուհի ինքնավերլուծության ներկայացում՝	13 դեկտեմբերի 2013
փորձագիտական այցի իրականացում՝	21-23 ապրիլի 2014 Վանաձոր, 25-26 ապրիլի 2014 Երևան
փորձագիտական զեկույցի ներկայացում՝	02 սեպտեմբերի 2014
թերությունների վերացման ծրագրի ներկայացում՝	01 հոկտեմբերի 2014

Փորձաքննությունն իրականացրել է «Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման ազգային կենտրոն» հիմնադրամի փորձագիտական խմբի ձևավորման կարգ»-ի պահանջներին համապատասխան ձևավորված անկախ փորձագետների խումբը: Գնահատումը կատարվել է ՀՀ կառավարության 2011 թվականի հունիսի 30-ի N 959-Ն որոշմամբ հաստատված ինստիտուցիոնալ հավատարմագրման 10 չափանիշներով:

Գնահատում իրականացնելիս փորձագիտական խումբը հաշվի է առել այն փաստը, որ «Մխիթար Գոշ» հայ-ռուսական միջազգային համալսարանը լուծում է տարածաշրջանային խնդիր: ՄԳՀ-ի հիմնական առաքելությունն է ապահովել բուհի շրջանավարտների գործունակությունը, ինչպես նաև մատչելի կրթություն ապահովել ուսանողներին: Պետք է նշել նաև, որ իր առաքելության իրականացման ժամանակ բուհը հաշվի է առնում տնտեսական և սոցիալական զարգացման միտումները Վանաձորում և Երևանում:

ՄԳՀ-ն անցել է հավատարմագրում մինչ 2011 թվականը գործող պետական հավատարմագրման չափանիշների և կարգի համաձայն:

ՄԳՀ-ն առաջարկում է կրթական ծրագրեր երկու՝ բակալավրի և մագիստրոսի աստիճաններում: Կրթական ծրագրերը ընդգրկում են այնպիսի ոլորտներ, ինչպիսիք են՝ հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և բժշկական գիտությունները: ՄԳՀ ֆակուլտետները միավորվել են ֆինանսական և մարդկային ռեսուրսների սղության պատճառով. 5 ֆակուլտետի փոխարեն ՄԳՀ-ն այժմ ունի երկու ֆակուլտետ՝ 1. Տնտեսագիտության և մանկավարժության և 2. Իրավագիտության, օտար լեզուների և բժշկական: Ուսումնառության արդյունքների մակարդակում բուհը դեռ անելիքներ ունի, քանի որ դրանք ՄԿԾ-ներում դեռևս նկարագրված են առավել ընդհանրական ձևով: ՄԿԾ-ների մշակման և վերանայման գործընթացներում արտաքին և ներքին շահակիցների ներգրավվածությունը փոքր է: Դասավանդման մեթոդները թույլ են կապված գնահատման սկզբունքների հետ: Անցումը ուսանողակենտրոն մոտեցման դեռևս ավարտուն չէ, և այդ հարցում բուհը պետք է լրացուցիչ ջանքեր գործադրի: Գրավոր քննությունների կազմակերպումը չի ապահովում և երաշխավորում ակադեմիական ազնվությունն ու գրագողության բացակայությունը, իսկ գնահատման քաղաքականությունն ու ընթացակարգերը բազմաթիվ շահակիցների կողմից հանդիպումների ժամանակ գնահատվել են որպես վերանայման անհրաժեշտություն ունեցող հարցեր: Պետք է նշել, որ ՄԿԾ-ները թույլ են կապված հետազոտության հետ. չնայած այն փաստին, որ մագիստրոսական կրթական ծրագրերում կա հետազոտական կրթամաս, սակայն ուսանողների մեծ մասը ներառված չէ հետազոտական աշխատանքներում:

ՄԳՀ-ի առաքելության բոլոր կետերը իրագործելու համար բուհը չունի անհրաժեշտ ռեսուրսները: Վանաձորի և Երևանի մասնաձեռներում գրադարանները հազեցած չեն ժամանակակից արդի գրականությամբ և տեղեկատվական տեխնոլոգիաներով, փոքր է առկա գրքերի և ամսագրերի

քանակը: Օտար լեզուներով գրականությունը խիստ սահմանափակ է, չկան միջազգային ամսագրեր, չնայած այն հանգամանքին, որ համալսարանում դասավանդվող առարկաների մի մասը պահանջում է միջազգային գրականություն: Ուսումնառության նոր մեթոդաբանություն իրականացնելու համար սարքավորումները բավարար չեն: Էլեկտրոնային /թվային/ գրադարան ունենալը առայժմ ոչ իրատեսական քայլ է համարվում ՄԳՀ-ի կողմից, քանի որ անհրաժեշտ ֆինանսական և մարդկային ռեսուրսների պակաս կա: Գրադարանը և ուսումնական կենտրոնը կարևոր տարրեր են հետազոտական միջավայր և մշակույթ ստեղծելու գործում, իսկ դրանց ռեսուրսային ապահովվածության մակարդակը խիստ ցածր է: Համալսարանն իր ներքին գործընթացներում գրեթե չի օգտագործում տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, չնայած այն փաստին, որ բուհը իր Ռազմավարական Ծրագրում դրանց ներդրումը դիտարկում է որպես առանձին խնդիր: Ռազմավարական ուղղությունները և նպատակները չունեն հստակ պլանավորված ֆինանսական ռեսուրսներ: Չնայած բյուջեի հստակ բաշխվածությանը, այն շատ քիչ հնարավորություններ է ստեղծում նոր նախաձեռնությունների համար, հետևաբար ՄԳՀ-ն պետք է փորձի հետազոտել, թե ինչպես գտնել հավելյալ եկամուտներ:

ՄԳՀ-ն ապահովված է ՄԿԾ-ներին համապատասխան պրոֆեսորադասախոսական (ՊԴԿ) կազմով: Դասախոսների ընտրությունը իրականացվում է առկա նորմատիվ իրավական ակտերին համապատասխան, այնուամենայնիվ գոյություն ունեցող փաստաթղթերում և գործընթացներում բացակայում է մասնագիտական որակների հստակ նկարագրությունը՝ համաձայն ՄԿԾ-ների պահանջների: Համալսարանն ունի ՊԴԿ-ի ձևավորման կանոնակարգով դասակարգված պաշտոնները և դրանց նկարագրերը, սակայն չունի պաշտոնական առաջխաղացման հստակ կանոնակարգ: Հետազոտական գործունեության մեջ ներգրավվածության դեպքեր կան, սակայն դրանց թիվը շատ չէ: Դասախոսների շարժունության շատ քիչ դեպքեր են գրանցվել: ՄԳՀ-ում չեն մշակվում և իրագործվում ՄԿԾ-ի կարիքների վերլուծության հիման վրա պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմի պարբերական վերապատրաստումներ, ինչը հնարավորություն կտա բարձրացնելու դասախոսների մասնագիտական որակները և առավել մեծ հնարավորություններ կստեղծի ՄԿԾ-ների նպատակների իրագործման համար:

Բուհում առկա են ուսանողների հավաքագրման, ընտրության և ընդունելության չափանիշներ, թափանցիկ է ընտրության քաղաքականությունը, սակայն թիրախային չէ: Մասնագիտական կողմնորոշման և բուհի կրթական հնարավորությունների մասին իրազեկման աշխատանքներ կազմակերպվում են, սակայն հաստատված քաղաքականությունը բացակայում է: Յուրաքանչյուր մասնագիտության ուսանողներին կցվում է հիմնական մասնագիտական առարկաներ դասավանդող դասախոսներից մեկը՝ որպես խորհրդատու: Դասավանդման որակի և արդյունավետության վերաբերյալ ուսանողական հարցումների վերլուծությունը ցույց է տվել, որ ուսանողները բարձր են գնահատում խորհրդատուի աշխատանքն ու նրա կողմից տրված խորհրդատվությունները: Առկա են նաև խորհրդատվական պարապմունքների ժամանակացույցերը: Սակայն նշված վերլուծությունը ամբողջությամբ չի բացահայտում խորհրդատվական պարապմունքների արդյունավետությունը և չկան ուսանողների կարիքների և մատուցվող ծառայությունների արդյունավետության համեմատության հիմքեր: Կարիերայի կենտրոնի կողմից ուսանողներին տրամադրվող ծառայությունների մի մասը դեռևս նոր է պլանավորված կամ ընթացքի մեջ է, որը կազմակերպման տարբերություններ ունի Վանաձորում և Երևանում: Ուսանողական խմբերի մի մասն է միայն ծանոթ է կուրսղեկի աշխատանքին և գործառույթներին, ինչը վկայում է կուրսերի ինստիտուտի դեռևս լիովին

չկայացած լինելը: Ուսանողների մասնակցությունը որակի ապահովման և գնահատման գործընթացներում հստակ համակարգված չէ ՄԳՀ-ում, որակի ապահովման գործարկման մեխանիզմները /հարցումներ, առաջարկների և բողոքների արկղ/ չեն ընդհանրացվում և վերլուծվում:

ՄԳՀ կառավարչական գործառույթների իրական պատկերը լիովին հասկանալի և պարզ չէ, ինչը վկայում է ՄԳՀ կառավարման օղակների իրավասությունների ոչ հստակ լինելու և որոշումների կայացման գործընթացի ոչ թափանցիկ լինելու մասին: Որոշումների կայացումը հիմնականում կրում է իրավիճակային լուծումների բնույթ: Համալսարանի կառավարման, ինչպես նաև որակի ապահովման համակարգը բավականաչափ հիմնավորված/տրամաբանական չէ աշխատանքային ծանրաբեռնվածության տեսանկյունից: ՄԳՀ-ն խնդիր ունի արտաքին և ներքին շահակիցներին որոշումների կայացման գործընթացում լիարժեք մասնակից դարձնելու հարցում, իսկ հաղորդակցման մեխանիզմների մեջ կան բացթողումներ: Տարածաշրջանի կարիքները հետազոտված են, սակայն հավաքված տեղեկատվությանը վերաբերում և օգտագործում են ոչ կանոնակարգված ձևով՝ առանց դրանք ուսումնական պլաններում և կրթական գործընթացում ակտիվ գործողությունների փոխակերպելու ֆորմալ ընթացակարգերի:

ՄԳՀ որակի ապահովման գործընթացների մեծ մասը գտնվում են պլանավորման փուլում: Շահակիցների իրազեկվածությունը ցածր է որակի ամբողջական կառավարման խնդիրների վերաբերյալ, ինչպես նաև պլանավորում-իրականացում-ստուգում-բարելավում հաջորդական շղթայի ներդրման և կիրարկման փաստացի գործընթացների մասին:

ՄԳՀ որակի ապահովման ձեռնարկը, որը մշակվել է ՄԳՀ աշխատակիցների կողմից, մանրամասնորեն ներկայացնում է որակի ներքին ապահովման գործընթացը կանոնակարգող փաստաթղթերը, սակայն դրանում բացակայում է տեղեկատվությունը, թե ինչ առաջավոր փորձ է ընտրվել, որը թույլ կտա նշված քաղաքականության և մոտեցումների աշխատանքը, և թե որքանով են իրազեկված և բավարարված շահակիցները: Այդուհանդերձ, ՄԳՀ-ում դեռ որակի մշակույթը լիովին ձևավորված չէ, քանի որ առկա որակի ապահովման մարդկային և մասնագիտական ռեսուրսները և նրանց փորձարկման մակարդակը բավարար չեն որակի ապահովման բավարար աշխատանք իրականացնելու համար, շահակիցների մեծամասնությունը տեղեկացված չէ բուհում կատարվող գործընթացներին, որակի ապահովման մեխանիզմները հստակ չեն գործում և որակի ներքին ապահովման մեխանիզմների արդյունավետության վերլուծությունը բացակայում է:

Համալսարանին առաջարկվում է իր ռազմավարության շրջանակներում իրականացնել հետևյալ խորհրդատվությունները, որոնք ուղղված են հավաստարմագրման գործընթացում փորձագիտական խմբի կողմից վեր հանված խնդիրների հաղթահարմանը և բուհի գործունեության հետագա բարելավմանը.

Առաքելություն և նպատակներ.

- 1) Գրել սեղմ տեսլական և իրատեսական առաքելություն՝ ներառելով այն, թե որն է «Մխիթար Գոշ» համալսարանի հիմնական առանձնահատկությունը, նկարագրելով, թե հատկապես որ ասպեկտներում է ՄԳՀ-ն ցանկանում հասնել իրական գերազանցության/կատարելության, ինչպես է ցանկանում, որ մյուսները իրեն ընկալեն, որն է այն բնութագիրը, որով ցանկանում է ճանաչված լինել իր գործընկերների և հանրության շրջանում, ինչպես նաև միջազգային մակարդակում, ինչպես է արտացոլելու համալսարանի առաքելությունը իր ուսումնական

պլաններում, դասընթացներում և դասավանդման մեթոդներում, որոնք են շրջանավարտների համար այն տարբերակիչ հատկանիշները, որոնք ցանկանում է զարգացնել և այլն:

- 2) Վերանայել ռազմավարական ծրագիրը: Անհրաժեշտ է համալսարանի առաքելությունն ու ռազմավարությունը համապատասխանեցնել համալսարանի առկա հնարավորություններին և առկա ռեսուրսներին:
- 3) Ընդլայնել ու զարգացնել շահակիցներին բուհի ռազմավարական ծրագրի մասին իրազեկման գործընթացը /նախևառաջ ներքին շահակիցներին/:
- 4) Բարելավել, ներդնել և իրագործել բուհի շահակիցների կարիքների վերհանման կանոնակարգված քաղաքականություն, որը կապահովի կազմակերպվող հարցումների և հետադարձ կապի այլ մեխանիզմների հավաստիությունը և դրանց արդյունքների հիման վրա որոշումների կայացման թափանցիկությունը և հիմնավորվածությունը:
- 5) ՄԳՀ առաքելության և ռազմավարական ծրագրի վերանայմանը զուգահեռ՝ նախագծել և հստակ առանձնացնել գործողությունների իրականացման չափելի ակնկալվող արդյունքներ, դրանց գնահատման որակական և կատարողական հստակ ցուցիչներ, նախանշել անհրաժեշտ մարդկային և նյութական ռեսուրսներ:

Կառավարում և վարչարարություն.

- 6) Վերանայել կազմակերպական կառուցվածքը, հստակ սահմանել և հաստատել բոլոր ստորաբաժանումների/բաժինների գործառույթները, պատասխանատվությունները և իրավասություններն ու մասնագետների ընտրության, աշխատանքի ընդունման կարգերն ու մեխանիզմները: Հնարավորության դեպքում անհրաժեշտ է նշել նաև ստորաբաժանումների բնույթը (օրինակ՝ նախատեսված է, որ այն ունենա մասնակցային գործառույթ կամ վարչական/որոշումների կայացման/կառավարման գործառույթ կամ խառը և այլն):
- 7) Ոչ ֆորմալ հաղորդակցությունը լրացնել ֆորմալ փաստաթղթային գործընթացներով /արձանագրություններ, հաշվետվություններ, լսումներ/՝ որպեսզի լրացվեն հաղորդակցության բաց կողմերը (միայն ոչ ֆորմալ բավարար չէ ՊԻՄԲ/PDCA շրջանակի կայուն իրականացումը ապահովելու համար): Անհրաժեշտ կլինի հետազայում զարգացնել և կիրառել Տեղեկատվական հաղորդակցական տեխնոլոգիանները (S2S)՝ այս խորհրդատվությունները իրագործելու համար /ի հավելումն ներկայիս ոչ ֆորմալ հաղորդակցությանը/:
- 8) Ստեղծել համալսարանի էթիկայի կանոնակարգ, որը կհամապատասխանի համալսարանի առաքելությանը/տեսլականին:
- 9) Մշակել և ֆորմալիզացնել բուհի գործունեության վրա ազդող գործոնների ուսումնասիրության գործընթացը:
- 10) Կարճաժամկետ պլանավորումը համալրել միջնաժամկետ ու երկարաժամկետ պլանավորումներով՝ համապատասխան ակնկալվող արդյունքների չափման ցուցիչներով:
- 11) Պարբերաբար կազմակերպել ֆորմալ հանդիպումներ համալսարանից դուրս մասնագիտական ոլորտի ներկայացուցիչների հետ՝ արտաքին շահակիցների կարծիքները հավաքագրելու նպատակով:
- 12) Պարբերաբար հետադարձ կապ տրամադրել շահակիցներին իրենց առնչվող իրականացված հարցումների արդյունքների և հավաքված տեղեկատվության վերաբերյալ:

- 13) Խորը և համապարփակ ձևով ուսումնասիրել կրթության կառավարման առաջավոր փորձը, արդյունավետ տեղայնացնել այն, ինչպես նաև վերապատրաստել ՄԳՀ վարչական աշխատակազմին կրթության կառավարման գծով, ինչը համալսարանի կառավարման և վարչարարության զարգացման գործում էական նշանակություն կարող է ունենալ:
- 14) ՄԳՀ շահակիցների շրջանում տարածել որակի ապահովման ձեռնարկի՝ հատկապես ՊԻՄԲ դրույթները:

Մասնագիտության կրթական ծրագրեր.

- 15) Ակտիվորեն ներգրավել արտաքին շահակիցներին կրթական ծրագրերի կազմման, իրականացման և վերանայման գործընթացներում՝ ընդհուպ մինչև համատեղ կրթական ծրագրերի մշակում և իրականացում այլ համալսարանների հետ՝ /միջազգային մակարդակում/ որպես համատեղ հետազոտությունների խթանման և հավելյալ փորձի ներմուծման միջոց:
- 16) Մշակել առաջավոր փորձի համեմատական վերլուծության քաղաքականություն և ընթացակարգ, որը կնպաստի ՄԿԾ-ների՝ միջազգային համապատասխան փորձին համադրելիության և ուսանողների շարժունության բարձրացմանը:
- 17) Ձեռնարկել քայլեր և միջոցառումներ՝ ՄԿԾ-ներում սահմանված կրթական վերջնարդյունքների և դասավանդման ու ուսումնառության նոր մեթոդաբանության համապատասխանության պարբերական գնահատման և բարելավման համար:
- 18) Իրականացնել ՄԳՀ-ի ՄԿԾ-ների պարբերական գնահատում ՄԿԾ-ների հետագա զարգացման համաձայնեցված ընթացակարգով, որը հիմնված կլինի պլանավորում-իրականացում-ստուգում-բարելավում շրջափուլի սկզբունքների վրա և տարածել արդյունքները բաց, համակարգված և թափանցիկ ձևով, ինչպես նաև աջակցել շահակիցներին, որպեսզի արդյունքները և բարելավմանն ուղղված որոշումները գործարկվեն:
- 19) Նպաստել ուսանողների քննադատական մտածողության զարգացմանը՝ մասնավորապես համալսարանում իրենց դերը, իրավունքները սահմանելիս: Կրթական վերջնարդյունքներն ու դասավանդման մեթոդները պետք է նպաստեն ուսանողների մոտ այս հատկանիշի ձևավորմանը:

Ուսանողներ.

- 20) Մշակել քայլեր, շրջանավարտների և կարիերայի խնդիրներով զբաղվող համապատասխան կառույցի գործունեության արդյունավետության բարձրացման համար, մասնավորապես՝ ֆակուլտետներում իրականացվող շրջանավարտների կարիերայի նպաստող աշխատանքների համակարգման, աշխատաշուկայի պահանջների և դրանց առնչվող հարցերի շուրջ համապատասխան տեղեկատվության հավաքագրման, տարածման և այլ ուղղություններով: Հատկապես կարևոր է ուսանողների պրակտիկայի և կարիերայի ծառայությունների միասնական քաղաքականության մշակումն ու իրագործումը:
- 21) Ձեռնարկել քայլեր՝ ուղղված ուսանողներին տարբեր գիտահետազոտական աշխատանքներում ներգրավելուն:
- 22) Ձեռնարկել քայլեր՝ ուսանողների իրավունքների պաշտպանության գործընթացի արդյունավետության բարձրացման ուղղությամբ:
- 23) Վերանայել ուսանողներին խորհրդատվական ծառայությունների մատուցման ընթացակարգը՝ գործընթացի արդյունավետության վերլուծության և գնահատման հիման վրա,

ինչը կնպաստի նաև համալսարանի կառավարման և գործունեության արդյունավետության բարձրացմանը:

Պրոֆեսորադասախոսական և ուսումնաօժանդակ կազմ.

- 24) Անհրաժեշտ է ձեռնարկել քայլեր դասախոսներին գիտահետազոտական աշխատանքներում ներգրավման խրախուսման ուղղությամբ:
- 25) Ներգրավել ավելի շատ մասնագետներ այլ համալսարաններից փորձի փոխանակում և դասախոսական կազմի մասնագիտական զարգացում ապահովելու համար:
- 26) ՊԴԿ-ի գնահատման արդյունքների հիման վրա կայացված որոշումների մասին ավելի հստակ իրազեկել շահակիցներին, կիրառելով դրական փորձի տարածման և աշխատակիցների խրախուսման ճկուն մեխանիզմներ:
- 27) Ձևավորել և զարգացնել ՄԳՀ դասախոսական կազմի ձևավորման, ընտրության մեխանիզմի, մասնագիտական առաջխաղացման, վերապատրաստման և որակավորման բարձրացման համակարգեր:
- 28) Հստակեցնել դասախոսական կազմի հետ պայմանագրերում հետազոտական մասը՝ թույլատրելով նրանց առավել շատ ժամանակ հատկացնել հետազոտությանը, և հաշվի առնել նրանց հետազոտության արդյունքները՝ առաջխաղացման և կարիերայի գնահատման ժամանակ:

Հետազոտություն և զարգացում.

- 29) Մշակել հետազոտության գործունեության գնահատման, ակադեմիական ազնվության և հետազոտական էթիկայի կանոնակարգեր: Գրագողությունը և գիտական խաբեությունը ներկայացված են որպես վտանգ ինքնավերլուծական զեկույցում: Նշված վտանգները կարելի է նվազեցնել համապատասխան հասանելի համակարգչային ծրագրային ապահովվածությամբ, հետազոտական էթիկայի կանոնադրությամբ և այլ մեխանիզմներով:
- 30) Հետազոտական գործունեության ոլորտում ընտրել մեկ ուղղություն որը կարելի է զարգացնել և հասցնել գերազանցության, օրինակ՝ /մանկավարժություն, ստոմատոլոգիա, իրավաբանություն, լեզու և գրականություն, կառավարում և այլն/:
- 31) Ձեռնարկել միջոցառումներ միջազգային գրախոսվող ամսագրերում համալսարանի աշխատակիցների հետազոտության արդյունքների հրապարակման խրախուսման համար /համատեղ հրապարակումներ միջազգային գործընկերների հետ/:
- 32) Հետազոտության ոլորտում համալսարանի ռազմավարությունը պետք է վերաբերի հետազոտական ուղղությունները հստակ ընտրելու մեխանիզմի ձևավորմանը, հետազոտական աշխատանքների կազմակերպմանը, հետազոտությունների ֆինանսավորման աղբյուրների բացահայտմանը, համալսարանում հետազոտությունների արդյունքների կիրառմանը և նաև շահակիցների շրջանում դրանց առևտրայնացմանը, մասնավոր հատվածի հետ համատեղ գիտական ծրագրերի մշակմանը և իրականացմանը, ուսանողների ներգրավվածության աստիճանի բարձրացմանը:

Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ.

- 33) Ստեղծել ուսումնական միջավայրի բարելավման առաջնային պլան՝ դրանում առաջնայնություն տալով S2S-ների ներդրմանը և ուսումնական ռեսուրսների հասանելիության ապահովմանը, /օրինակ մեծացնել հասանելիությունը գրքերին և ամսագրերին, միջգրադարանային փոխանակման համաձայնագրերի շրջանակներում/ մշակել

S2S տեղակայման պլան և ապահովել համապատասխան վերապատրաստումներ դասախոսական և ուսումնաօժանդակ անձնակազմի և վարչական կազմի համար:

- 34) Առաջավոր փորձի վերլուծության ու համեմատության, ինչպես նաև նոր ֆինանսական եկամուտների վրա հիմնվելով՝ շարունակաբար բարելավել համալսարանի գրադարանը, լաբորատորիաները, դասասենյակները, ինտերակտիվ դասավանդման և ուսումնառության համար անհչաժեշտ միջավայրը և այս բոլորը ներառել բուհի ռազմավարական ծրագրում:
- 35) Մանրամասնորեն պլանավորել ռեսուրսները գնահատող ցուցանիշների օգտագործման հիմնավորումներ, որոնք կնկարագրեն այս կամ այն ռեսուրսի քանակը, որակը և դրանց փոփոխությունները, այդ ռեսուրսի օգտագործման աստիճանը, արդյունավետությունը, նոր ռեսուրսների նկատմամբ պահանջարկի վերհանման, դրանց ձեռքբերման և աղբյուրների բացահայտման մեխանիզմները:
- 36) Ձեռնարկել քայլեր բուհի արտաքին ֆինանսավորման աղբյուրները ընդլայնելու ուղղությամբ և ներդնել ծրագրեր ֆինանսական հոսքերի ավելացման համար:

Հասարակական պատասխանատվություն.

- 37) Ավարտել և ամփոփել հասարակական պատասխանատվության ոլորտում բուհի պլանավորած քայլերը և մշակել դրանց գնահատման կոնկրետ ցուցիչներ:
- 38) Ակտիվացնել մի շարք ոլորտներում պրակտիկայի անցկացումը, /օրինակ՝ արդյունաբերություն, գործարար ոլորտ և փոքր և միջին ձեռնարկություններ/ ոչ թե միայն կառավարման մարմիններում, բանկերում և իրավաբանական կազմակերպություններում:
- 39) Էապես հզորացնել ու բարելավել հետադարձ կապի մեխանիզմները, ընդլայնել ու բարելավել հասարակական և մասնավոր սեկտորի հետ բուհի կապի մեխանիզմները:
- 40) Հստակ կանոնակարգել տարբեր դպրոցներում և այլ կազմակերպություններում կազմակերպվող մասնագիտական կողմնորոշման աշխատանքները, դրանք դարձնել առավել թիրախային պլանավորված և շահակիցների կարիքներին ու արձագանքներին համահունչ:
- 41) Հրատապ անհրաժեշտություն կա ՄԳՀ կայքի բովանդակությունը և գործունեության մեխանիզմները վերանայելու և այն առավել տեղեկատվական, ուսանելի, կիրառելի ու օգտվողահաճո /user friendly/ դարձնելու համար:
- 42) Աստիճանաբար ստեղծել տեխնոլոգիաների և գիտելիքի փոխանցման համար ռազմավարություն, որը բացի շրջանավարտների աշխատանք ունենալուց, կնպաստի նաև հավելյալ ֆինանսական եկամուտների հոսքին դեպի համալսարան: Դա հնարավորություն կտա ներգրավվել միջազգային հետազոտական ծագրերում, ուսանողների և դասախոսների շարժունությանը նպաստող դրամաշնորհային ծրագրերում:

Արտաքին կապեր և միջազգայնացում.

- 43) Ստեղծել միջազգայնացման համահամալսարանական հայեցակարգ և/կամ ռազմավարություն՝ կարճաժամկետ ու երկարաժամկետ գործողություններով ու վերջիններիս մշտադիտարկման ու գնահատման մեթոդաբանության մշակման ուղղությամբ, նախնառաջ սկսելով մշակել համապատասխան կարգավորող փաստաթղթերի նախագծերը՝ ընդգրկելով ներքին և արտաքին շահակիցներին:
- 44) Խրախուսել դասախոսական և վարչական կազմին միջազգային փոխանակման և վերապատրաստման ծրագրերում ներգրավվելու համար:

- 45) Զարգացնել միջազգային և միջբուհական կապերը, գնահատել առկա կապերը և դրանց արդյունավետությունը, ներդնել պլանավորված գործողությունների գնահատման հստակ ցուցիչներ:
- 46) Վերանայել միջազգային համագործակցության պայմանագրերը /միջազգային պայմանագրերը պետք է որոշակի հնարավորություններ ապահովեն, օրինակ՝ ֆինանսական միջոցներ ուսանողների փոխանակման համար, վարձավճարներ ուսանողների համար և այլն/ և համոզված լինել, որ այս խնդիրների լուծումը օգնում է լուծել բուհի խնդիրները, օրինակ՝ լեզվական խնդիրների լուծումը, մարդկային և այլ ռեսուրսների պակասը /գրականություն S2S և այլն/:
- 47) Մեծացնել ուսանողների և դասախոսների շարժունությունը՝ հնարավորություններ ընձեռելով նրանց վերապատրաստման դասընթացներ անցնել կամ մասնակցել փոխանակման ծրագրերի, բարելավել միջազգայնացման քաղաքականությունը և այն առավել համահունչ դարձնել նոր իրողություններին:
- 48) Նկատի ունենալով, որ «Մխիթար Գոշ» համալսարանում միջազգային համալսարանների հետ պայմանագրերի թիվը աճում է՝ նման պայմանագրերում կարող են նախաձեռնվել համատեղ տպագրություններ, որպեսզի նվազեցվի միջազգային ամսագրերում տպագրվելու գինը, ինչպես նաև աստիճանաբար ստեղծվի միջազգային հետազոտական համայնքում ինտեգրվելու հնարավորություն:
- 49) Խիստ անհրաժեշտ է, որ միջազգային կապերի բաժինը գտնի միջազգային ծրագրերում ներգրավվածության նոր հնարավորություններ և այդ տեղեկատվությունը տարածի համալսարանի բոլոր շահակիցների շրջանում (հիմնականում դասախոսների և ուսանողների շրջանում):

Որակի ներքին ապահովման համակարգ.

- 50) Ձեռնարկել հրատապ քայլեր ՄԳՀ-ի կողմից կուտակած փորձի ուսումնասիրության, որակի ապահովման համակարգի արդունավետության գնահատման և այդ գնահատման արդյունքների հիման վրա համակարգի հետագա զարգացման ուղղությամբ:
- 51) Վերանայել որակի ապահովման կառույցի աշխատակիցների մասնագիտական կարողություններին ներկայացվող պահանջները և կազմակերպել պարբերական դասընթացներ ու վերապատրաստումներ՝ դրանց արդյունավետության գնահատման հստակ մեխանիզմներով:
- 52) Հստակեցնել բուհում կազմակերպվող հարցումների, դրանց վերլուծության, արդյունքների հրապարակման մեխանիզմները՝ շարունակաբար բարելավելով ստացվող հետադարձ կապի մեխանիզմների հուսալիությունը:
- 53) Մշակել և ներդնել որակի ներքին ապահովման համակարգի պարբերական գնահատման և բարելավման մեխանիզմներ՝ հստակ պարբերականությամբ և հուսալի գնահատման արդյունքների հիման վրա:
- 54) Ձեռնարկել հրատապ քայլեր և միջոցառումներ՝ համալսարանի կողմից իրականացվող ներքին գնահատումների թափանցիկության բարձրացման և այդ գործընթացներում շահակիցների ակտիվ մասնակցության որակական բարելավման ուղղությամբ:
- 55) Մշակել և ներդնել իրատեսական ծրագիր որակի ապահովման մշակույթի ձևավորման արդյունավետության բարձրացման համար:

Ուսումնասիրելով ներկայացված փաստաթղթերի փաթեթը, լսելով փորձագիտական խմբի ղեկավարի և բուհի ներկայացուցիչների կարծիքները՝ Հավատարմագրման հանձնաժողովը գտնում է, որ «Մխիթար Գոշ» հայ-ռուսական միջազգային համալսարանը հիմնականում լուծում է տարածաշրջանային խնդիր՝ մատչելի մասնագիտական կրթություն տրամադրելով ուսանողներին:

Համալսարանը պետք է շարունակի տարածաշրջանի կարիքներին համապատասխան կրթական ծրագրերի արդիականացման գործընթացը՝ ակտիվացնելով գործատուների մասնակցությունը և ավելացնելով համեմատական վերլուծությունը այլ նմանատիպ ծրագրերի հետ: Անհրաժեշտ է ինստիտուցիոնալ մակարդակով ամրագրել ծրագրերի ակնկալվող ելքային արդյունքների առկայության պահանջը, հստակեցնել մագիստրոսական կրթական ծրագրերի հետազոտական կրթամասերը: Չնայած ՄԳՀ-ն ապահովված է ՄԿԾ-ներին համապատասխան պրոֆեսորադասախոսական կազմով և հետազոտական գործունեության մեջ ներգրավվածության դեպքեր կան, սակայն դրանց թիվը շատ չէ: «Հետազոտություն և զարգացում» ոլորտում վերհանված թերությունները վտանգում են ՈԱՇ-ին համապատասխան մագիստրոսի որակավորմամբ շրջանավարտների հետազոտական կարողությունների ձևավորումը:

ՄԳՀ-ի ռեսուրսների պակասը թույլ չի տալիս իրագործել իր առաքելության բոլոր կետերը: Բայց ավելի շատ անհանգստացնող են ուսումնական բավարար միջավայրի ձևավորման խնդիրները՝ կապված անհրաժեշտ գրականությամբ գրադարանների չհագեցածության, ժամանակակից տեխնոլոգիական միջոցների, տեղեկատվական բավարար միջավայրի և սարքավորումների բացակայության, որակյալ կադրերի ներգրավման դժվարությունների հետ և այլն: Այս, և «Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ» ոլորտում վեր հանված մյուս խնդիրներն անդրադառնում են դասավանդման և ուսումնառության ժամանակակից մեթոդների և ուսանողակերտրոն մոտեցման կիրառման հնարավորությունների վրա:

Խնդիր է ոչ միայն հավելյալ եկամուտների ձեռք բերումը, այլև դրանց հետագա բաշխումը ըստ ռազմավարական առաջնահերթությունների, երբ երկարատև պլանավորում չի իրականացվում, իսկ որոշումների կայացումը հիմնականում կրում է իրավիճակային լուծումների բնույթ: Աշխատանքներ պետք է տարվեն «Կառավարում և վարչարարություն» ոլորտի այս և մյուս բացթողումների վերացման ուղղությամբ, որոնք վերաբերում են կառավարման օղակների իրավասությունների հստակեցման և որոշումների կայացման թափանցիկության ավելացման, շահակիցներին որոշումների կայացման գործընթացում լիարժեք մասնակից դարձնելու, համալսարանի ներսում լավ փորձի և տեղեկատվության տարածման հարցերում և այլն:

Փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացումը և խորհրդատվությունների իրականացումն ապահովելու համար ՄԳՀ-ն պետք է կարևորի որակի ապահովման համակարգի ներդրումը, այն դիտարկի որպես շարժիչ ուժ բոլոր ոլորտների համար, գործարկի Որակի ապահովման ձեռնարկով նախատեսված գործընթացները՝ նախապես իրականացնելով Որակի կենտրոնի աշխատակիցների և պրոֆեսորադասախոսական կազմի վերապատրաստումներ:

Համալսարանն ընդունելով բոլոր 10 չափանիշներում տրված խորհրդատվությունները, որոնց իրականացումը ժամանակի պահանջ է, մշակել է «Փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման ծրագիր», որը սակայն մասամբ է անդրադարձել միջազգային

Համալսարանն ընդունելով բոլոր 10 չափանիշներում տրված խորհրդատվությունները, որոնց իրականացումը ժամանակի պահանջ է, մշակել է «Փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման ծրագիր», որը սակայն մասամբ է անդրադարձել միջազգային փորձագետի կողմից կատարված գործընկերային գնահատման արդյունքներին: Ծրագիրը միտված է բուհի գործունեության հետագա բարելավմանը, սակայն որոշ մասերի իրականացումը կարող է դառնալ ռիսկային:

Հաշվի առնելով, որ համալսարանը կարող է ողջամիտ ժամանակահատվածում վերացնել փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունները և իրականացնել խորհրդատվությունները, Հանձնաժողովը քվեարկության արդյունքում

ՈՐՈՇ Ե Ց

1. «ՄխիթարԳոշ» հայ-ռուսական միջազգային համալսարանին շնորհել **Պայմանական ինստիտուցիոնալ հավատարմագրում2 /երկու/ տարի ժամկետով:**
2. Հավատարմագրում շնորհելու որոշման հրապարակումից հետո՝ երկամսյա ժամկետում ՈԱԱԿ-ին ներկայացնել փորձագիտական զեկույցում նշված թերությունների վերացման գործողությունների վերանայված ծրագիր և համապատասխան ժամանակացույց՝ հաշվի առնելով.
 - ա) «Կառավարում և վարչարարություն», «Հետազոտություննզարգացում», «Ենթակառուցվածք և ռեսուրսներ» և «Որակի ներքին ապահովման համակարգ» ոլորտներում առկա խնդիրներին առաջնահերթ լուծում տալու անհրաժեշտությունը,
 - բ) միջազգային չափանիշներին համապատասխան գործընկերային գնահատման արդյունքները և խորհրդատվությունները:
3. Հաստատության գործունեության բարելավման համար, էլնելով այսօրվա պահանջներից, հատուկ ուշադրություն դարձնել որակի ապահովման համակարգի կայունացմանը, կրթական ծրագրերի և անհրաժեշտ նյութատեխնիկական բազայի արդիականացմանը, դասախոսների և ուսանողների շարժունությանը, ուսումնառության և հետազոտության կապի ամրապնդմանը, պրոֆեսորադասախոսական կազմի վերապատրաստմանը:
4. ՀՀ մասնագիտական կրթական ծրագրերի ռականացնող ուսումնական հաստատությունների և դրանց մասնագիտությունների պետական հավատարմագրման» կարգի 12-րդ կետի պահանջներին համապատասխան վեց ամիսը մեկ անգամ ՈԱԱԿ-ին ներկայացնել գրավոր զեկույց իրականացված գործողությունների արդյունքների վերաբերյալ:

Հավատարմագրման հանձնաժողովի
նախագահ՝ Վ. Ուռուտյան

2015 թ. հուլիսի 10
ք. Երևան

